

Kurzusleírás (tematika)

Kursus neve: Elméleti előadás és olvasószeminárium A / Japán művészet				
A kursus oktatója/i, elérhetősége(i): Dénes Mirjam / denesmirjam@gmail.com				
Kód: M-AE-201	Tantervi hely: MA ES	Javasolt félév: 1-3.	Kredit: 5	Tanóraszám: 3
Kapcsolt kódok: B-DK-501; M-SZ-301	Típus: szeminárium	Szab.vál-ként felvehető-e? Nem	Szab.vál. esetén sajátos előfeltételek:-	
A kursus kapcsolatai (előfeltételek, párhuzamosságok): -				
A kursus célja és alapelvei: A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék a művészet- és designelmélet illetve társadalomtudományi határterületeinek (szociológia, pszichológia, antropológia) jellegadó irányait, fogalmait és kutatási módszereit, és ezeket alkalmazni is tudják a saját szakterületükön.				
Tanulási eredmények (fejlesztendő szakmai és általános kompetenciák): Tudás: A hallgató részletekbe menően érti a designkultúra elméleteit, terminológiáját, ezek specifikus jellemzőit, a rokon területekhez való kapcsolódását és attól való eltérését és ezek alapján képes átfogó, speciális összefüggések megfogalmazására, elemzésére. Képesség: A hallgató képes arra, hogy a kursus által föltárt összefüggéseket kreatív módon integrálja saját tervezői munkájába Attitűd: Nyitottság a design és a művészet elméleti megközelítésre, az önálló kritikai gondolkodásra.				
A kursus keretében feldolgozandó témakörök, témák: A kursus célja a japán művészet és esztétikai fogalmak megismerése. A japán művészettörténet vázlatos áttekintése után a szigetország művészetének fontos műfajait, illetve a japán esztétika legmeghatározóbb fogalmait vizsgáljuk meg, 80 perces előadások keretében. A 40 perces olvasószemináriumon a japán művészet legjelesebb 21. századi kutatói által írt szövegek közös feldolgozása által, illetve a japonizmusról szóló előadás mentén a japán művészet azon aspektusaival ismerkedünk, amelyek ízlésformáló hatással voltak és vannak a Nyugatra és Magyarországra, az esztétikum, a funkció és a kivitelezés terén egyaránt. Kurzustematika 12 hétre lebontva (E = előadás, O: olvasószeminárium): óra dátum Kurzusegység témája: 1. 09.09. E: Japánról dióhéjban (történelmi, földrajzi, társadalmi, kulturális ismeretek) O: Bemutatkozás, követelmények ismertetése, szemináriumi olvasmányok kiosztása, beadandó dolgozat témaválasztása, szemináriumi dolgozat „minta” megbeszélése, 2. 09.16. E: Japán művészettörténet 1: Őskor, ókor O: Szemináriumi olvasmány feldolgozása 3. 09.23. E: Japán művészettörténet 2: Középkor és koraújkor O: Szemináriumi olvasmány feldolgozása				

4.	09.30.	E: Japán művészettörténet 3: A modernizáció kezdetétől napjainkig O: Szemináriumi olvasmány feldolgozása
5.	10.07.	E: Műfaj, anyag és technikatörténet 1: Építészet, festészet, szobrászat, sokszorosított grafika O: Szemináriumi olvasmány feldolgozása
6.	10.21.	E: Zárthelyi dolgozat (1-4. óra anyaga) O: Hokusai, Old Man Crazy to Paint című film megtekintése.
7.	10.28.	E: Műfaj, anyag és technikatörténet 3: Iparművészetek O: Szemináriumi olvasmány feldolgozása
8.	11.04.	E: Japán esztétikai fogalmak 1: a buddhizmus és sintoizmus hatása a világnézetre és esztétikumra, mono no aware, yūgen O: Szemináriumi olvasmány feldolgozása
9.	11.11.	E: Japán esztétikai fogalmak 2: awaseru, iki, wabi, sabi, shibui O: Szemináriumi olvasmány feldolgozása
10.	11.18.	E: Japán esztétikai fogalmak 3: kazari, dō, asobi, kawaii O: Szemináriumi olvasmány feldolgozása
11.	11.25.	E: Zárthelyi dolgozat (5, 7-10. óra anyaga). O: Japonizmus-előadás (oktatói előadás, hallgatói felkészülést nem igényel)
12.	12.02.	E: A zárthelyi dolgozatok megbeszélése, kiértékelése. O: Mini-előadások a választott tárgyról: hallgatónként 5 perc vagy kevesebb

Tanulásszervezés/folyamatszervezés sajátosságai:

Előadás:

szóbeli előadások diavetítéssel, alkalmanként 80 perc

számonkérés: zárthelyi dolgozat (teszt) 10.21-én (első 4 óra anyaga) és 11.25-én (5, és 7-10. órák anyaga) az órán elhangzottak és a PPT tartalma alapján. A teszt az alapvető szakmai ismeretekre (adatok a diákon) és az összefüggések lényegére kérdez rá.

Olvasószeiminárium:

A kurzus kötelező olvasmányait (lista alább), a szöveg hosszától és a hallgatói létszámtól függően 1, 2 vagy 3 emberre leosztva tárgyaljuk meg. A szövegeket előadókra bontva az első szemináriumon osztjuk ki, de azokat mindenki elolvassa, függetlenül attól, hogy az illető az adott szövegről előad-e vagy sem. Az adott alkalomra az olvasmány feldolgozásáért felelős hallgatók a szöveg hosszától függően összesen 20-30 perces, diavetítéssel kombinált minielőadást tartanak. Az előadás célja: az olvasmány lényegre törő összefoglalása, értelmezése, a tartalom kontextualizálása művészet- és dizájnelmélet szempontjából. A hallgatói előadásokat minden esetben rövid, kb. 10-15 perces vita követi, melyben a kurzus összes jelenlévő hallgatójának részvételét elvárom.

A hallgatók rövid (max. 4 oldalas) beadandó dolgozatot készítenek a kurzus végére, melyben a Hopp Ferenc Ázsiai Művészeti Múzeum egy választott tárgyát ismertetik a félév során tanultak és a megadott szempontrendszer alapján. A tárgyakat az első szeminárium alkalmával választják ki. A szemináriumi dolgozat vázlatos, szóbeli ismertetésére maximum 5 perces minielőadások keretében kerül sor 12.02-én. A minielőadásokat rövid szakmai vita követi. A szemináriumi dolgozat leadásának határideje: 12.04. éjfél (24:00). A leadás módja: e-mail. A megkapott dolgozatokról az oktató minden esetben írásbeli visszajelzést küld 24 órán belül.

Értékelés:

Teljesítendő követelmények (zárójelben megadva az adott követelmény-modul teljesítésének fontossága az érdemjegyszerzésben):

1. zárthelyi dolgozatok (40%): 10.21, 11.25
2. olvasmány-összefoglaló (20%): személyenként egy alkalom, az első órán egyeztetett időpontban
3. beadandó dolgozat (20%): leadási határidő kurzusrésztevőkkel egyeztetett időpontban a vizsgaidőszakban.
4. mini-előadás a választott tárgyról (10%): 12.02.
5. aktív órai részvétel (10%): minden alkalom

Az érdemjegy-szerzés a következő összetevőkből épül fel:

- A zárthelyi dolgozatokon megszerzett pontok százalékos aránya alapján.
- A beadandó dolgozat esetében a leadási határidő betartása, az első órán megadott formai és tartalmi szempontrendszer követése, valamint az önálló, szakmai hozzájárulás alapján.
- Az olvasmány-összefoglaló, illetve a mini-előadás esetében az időkeretek betartása, az első órán megadott szempontrendszer követése, valamint az önálló, szakmai hozzájárulás alapján.
- Az órai jelenlét és aktivitás a következők szerint: Minden hallgatótól elvárom, hogy minden órán legalább egyszer, releváns kérdéssel vagy hozzászólással járuljon hozzá az eszmecseréhez. Az első, bemutatkozó órán, illetve azon az órán, amikor a hallgató olvasmány-összefoglalót vagy mini-előadást tart, nincs ilyen elvárásom. Aki az órán hozzászól, az adott alkalomra +t, aki nem szól hozzá, vagy hiányzik az óráról, az adott alkalomra – jelölést kap. Összesen 10 órán lehet tehát órai aktivitást produkálni, amiért összesen 10+ szerezhető. Az órai jelenlét és aktivitás alkotta 10%-ot tehát a megszerzett +-okkal arányosan teljesíti a hallgató.

Az érdemjegy kiszámítása:

A hallgató a teljesítési követelmények öt moduljának százalékos kiértékelése alapján szerez érdemjegyet.

Jeles (5)	86% - 100%
Jó (4)	71% - 85%
Közepes (3)	56% - 70%
Elégséges (2)	41% – 55%
Elégtelen (1)	40% alatt, illetve minden egyéb teljesítménytől függetlenül, ha a hallgató a két zárthelyi dolgozat és a beadandó dolgozat közül legalább kettőt nem teljesít. (Beadandó dolgozat hiányában, de két zárthelyi megírása mellett érdemjegy szerezhető. Egy zárthelyi megírása és a beadandó dolgozat elkészítése mellett érdemjegy szerezhető.)

Kötelező irodalom:

Tatsuo Kobayashi; Simon Kaner; Oki Nakamura: *Jomon reflections: forager life and culture in the prehistoric Japanese archipelago*. Oxford: Oxbow Books, 2004. Chapter 8: The mindscape of Jomon people, pp. 168-199.

John T. Carpenter: "The Human Figure in the Playground of Edo Artistic Imagination." In: Singer R. et al.: *Edo. Art in Japan, 1615-1868*. Washington DC, National Gallery of Art, 1998, pp. 369-396.

Christine M. E. Guth: "Japan 1868-1945: Art, Architecture, and National Identity." *Art Journal*, Vol. 55, No. 3 (Autumn, 1996), pp. 16-20.

Yukio Lippit: "Figure and Façure in the Genji Scrolls: Text, Calligraphy, Paper, and Painting." In: Haruo Shirane (ed.): *Envisioning the Tale of Genji: Media, Gender, and Cultural Production*. New York, Columbia University Press, 2008, pp. 49-80.

Clare Pollard: "Tradition, modernity, and national identity: Celadon production at the Makuzu ceramic workshop 1870–1916." In: Meghen Jones, Louise Allison Cort (eds): *Ceramics and Modernity in Japan*.

Routledge, 2019, pp. 21 – 39.

Michael F. Marra: "The Creation of the Vocabulary of Aesthetics in Meiji Japan." In J. Thomas Rimer (ed.): *Since Meiji: Perspectives on the Japanese Visual Arts, 1868-2000*. Honolulu, University of Hawaii Press, 2011, pp. 193-211.

Allen S. Weiss: *Zen Landscapes. Perspectives on Japanese Gardens and Ceramics*. London, Reaktion Books, 2013. Chapter 3: Zen Mountains, Zen Water. (PDF oldalszámok: 72-105.)

Tsuji Nobuo: "On Kazari.;" Nicole Coolidge Rousmaniere: "Japan on Display." In: Nicole Coolidge Rousmaniere (ed.): *Kazari: Decoration and Display in Japan 15th-19th Centuries*. London, The British Museum Press, 2002, pp. 14-19, 20-31.

Ajánlott irodalom (további tájékozódásra az előadások anyagához és segítségként a szemináriumi dolgozatok elkészítéséhez):

Tsuji Nobuo: *History of Art in Japan*. (Tr. Nicole Coolidge Rousmaniere) Tokyo, University of Tokyo Press, 2018.

Ito Nobuo et al.: *Japán művészet*. Budapest, Corvina, 1980.

Ferenczy László: *Japán iparművészet. XVII-XIX. század*. Budapest, Corvina, 1981.

Ferenczy László: *Hó, hold, cseresznyevirág. A japán fametszetek világa*. Budapest, Képzőművészeti Kiadó, 1989.

Fajcsák Györgyi et al. (szerk.): *Keleti művészeti lexikon*. Budapest, Corvina, 2007.

Szató Tomoko: *A japán művészet*. (Ford. Mecsi Beatrix) Budapest, Scolar, 2009.

Gy. Horváth László: *Japán kulturális szótár*. Budapest, Corvina, 2018 (2., bővített kiadás).

Fajcsák Györgyi (szerk.): *Ázsia művészete. A százéves Hopp Ferenc Ázsiai Művészeti Múzeum gyűjteményei*. Budapest, Hopp Ferenc Ázsiai Művészeti Múzeum, 2019. (Benne a Hopp Ferenc Ázsiai Művészeti Múzeumról és gyűjteményeiről megjelent, valamint eddigi összes kollégája által megjelentetett publikációk listája.)

Keleti történeti kronológia (oktatási segédanyag):

http://gepeskonyv.btk.elte.hu/adatok/Okor-kelet/Keleti.torteneti.kronologia/index.asp_id=55.html

Bincsik Mónika: *Japán művészet* (oktatási segédanyag): http://gepeskonyv.btk.elte.hu/adatok/Okor-kelet/Okori.es.keleti.muveszet/index.asp_id=183.html

Egyéb információk:

A kötelező irodalom és az előadások PPT-i One Driveban elérhetőek lesznek a kurzus résztvevői számára.

A Japán Alapítvány könyvtárának használata ingyenes, számos kiadvány kölcsönözhető, az aktuális nyitvatartásról az intézmény honlapján tájékozódhatnak.

A Hopp Ferenc Ázsiai Művészeti Múzeum könyvtára egyszeri beiratkozási díj ellenében vehető igénybe. A könyvtárban csak helyben olvasás engedélyezett. Az aktuális nyitvatartásról az intézmény honlapján tájékozódhatnak.

Máshol/korábban szerzett tudás elismerése/ validációs elv:
részleges beszámítás/elismerés lehetséges

Tanórán kívüli konzultációs időpontok és helyszín:

A Hopp Ferenc Ázsiai Művészeti Múzeum könyvtárában, vagy Skypeon, mindkét esetben előre egyeztetett időpontban. Időpontegyeztetés a tanóra végén vagy e-mailben.